

ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Μελέτη για τις επενδύσεις στην Ελλάδα

Μελέτη απογραφής των ιδιωτικών ελληνικών και ξένων επενδύσεων στην Ελλάδα για την περίοδο Ιουνίου 2012 έως και σήμερα, συμπεριλαμβανομένων των ΣΔΙΤ και των αποκρατικοποιήσεων.

(αρχικά ευρήματα)

ΑΘΗΝΑ, ΜΑΪΟΣ 2014

ΚΕΠΕ, Αμερικής 11, Αθήνα 106 72, Ελλάδα

Τηλ.: (+30) 210-3676400, (+30) 210-3676300

Fax: (+30) 210-3611136, (+30) 210-3630122

email: kepe@kepe.gr

Ομάδα εργασίας

Επιστημονικός Υπεύθυνος:

Καθηγητής Νικόλαος Φίλιππας – Πρόεδρος του Δ.Σ. και Επιστημονικός Διευθυντής του ΚΕΠΕ

Δρ. Φωτεινή Οικονόμου – Εξωτερική Ερευνητική Συνεργάτης ΚΕΠΕ

Αθανάσιος Χαρέμης – Βοηθός Έρευνας ΚΕΠΕ, Υποψήφιος Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Πειραιώς

Οι γνώμες και κρίσεις που διατυπώνονται στη μελέτη είναι των συγγραφέων και δεν αντιπροσωπεύουν αναγκαία γνώμες ή κρίσεις του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών.

Πίνακας Περιεχομένων

1. Εισαγωγή.....	- 5 -
2. Ο ρόλος των επενδύσεων και των αποκρατικοποιήσεων στην οικονομική ανάπτυξη...	- 6 -
3. Καταγραφή των επενδύσεων στην Ελλάδα από τον Ιούνιο του 2012 έως σήμερα.....	- 9 -
3.1 Το επενδυτικό κλίμα στην Ελλάδα.....	- 9 -
3.2 Απογραφή των επενδύσεων στην Ελλάδα την περίοδο Ιούνιος 2012 έως σήμερα.	- 13 -
4. Συμπεράσματα.....	- 28 -
Βιβλιογραφία	- 30 -
Παράρτημα: Αποστολές στο εξωτερικό με σκοπό την προσέλκυση επενδύσεων από το Enterprise Greece 2012-2014	- 32 -

Κατάλογος διαγραμμάτων

Διάγραμμα 1. Εισροές ξένων κεφαλαίων στο Χρηματιστήριο Αθηνών (Ιούλ. 2012- Απρ. 2014)	- 10 -
Διάγραμμα 2. Η πορεία του Γενικού Δείκτη του Χρηματιστηρίου Αθηνών και του δείκτη ΚΕΡΕ GRIV (2/1/2012-30/4/2014)	- 11 -
Διάγραμμα 3. Καθαρές Άμεσες Ξένες Επενδύσεις (μη κατοίκων) στην Ελλάδα (2007-2013) (σε εκ. ευρώ)	- 12 -
Διάγραμμα 4. Π/Υ Αιτήσεων στον Αναπτυξιακό Ν.3908/11 [€ εκ.]	- 25 -
Διάγραμμα 5. Αριθμός έργων στο πλαίσιο του Αναπτυξιακού Ν.3908/11 [€ εκ.]	- 26 -

Κατάλογος πινάκων

Πίνακας 1. Επενδύσεις άνω του €1 δισ. έκαστη	- 14 -
Πίνακας 2. Νέα έργα “FAST TRACK”	- 14 -
Πίνακας 3. Νέα έργα συμπράξεων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ)	- 15 -
Πίνακας 4. Επενδύσεις σε Υποδομές – τέσσερεις μεγάλοι αυτοκινητόδρομοι	- 15 -
Πίνακας 5. Αποκρατικοποιήσεις	- 17 -
Πίνακας 6. Ξένες επενδύσεις στον ιδιωτικό τομέα – Νέες Επενδύσεις (παρουσίαση κατά μέγεθος επένδυσης).....	- 18 -
Πίνακας 7. Ξένες επενδύσεις στον ιδιωτικό τομέα – Επεκτάσεις Υπαρχουσών Δραστηριοτήτων (παρουσίαση κατά μέγεθος επένδυσης)	- 19 -
Πίνακας 8. Ξένες επενδύσεις στον ιδιωτικό τομέα – Αυξήσεις Μετοχικού Κεφαλαίου, Συγχωνεύσεις & Εξαγορές (παρουσίαση κατά μέγεθος επένδυσης)	- 20 -
Πίνακας 9. Ξένες επενδύσεις στον ιδιωτικό τομέα (αγνώστων οικονομικών στοιχείων) ..	- 22 -
Πίνακας 10. Αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου τεσσάρων συστημικών τραπεζών	- 24 -

1. Εισαγωγή

Η προσέλκυση επενδύσεων που εντάσσονται σε ένα ολοκληρωμένο αναπτυξιακό πρότυπο αποτελεί μοχλό ανάπτυξης της οικονομίας που θα επιταχύνει την οικονομική ανάκαμψη και θα μειώσει τα υψηλά επίπεδα ανεργίας δημιουργώντας νέες θέσεις εργασίας. Τα σημάδια ανάκαμψης της Ελληνικής Οικονομίας είναι πλέον εμφανή, με την εμπιστοσύνη των διεθνών επενδυτών να αποκαθίσταται σταδιακά προσελκύνοντας σημαντικές για τη χώρα επενδύσεις σε βασικούς τομείς για την οικονομία (π.χ. τουριστική ανάπτυξη, διαχείριση ακίνητης περιουσίας κ.λπ.).

Ο σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η καταγραφή των ιδιωτικών, ελληνικών και ξένων, επενδύσεων στην Ελλάδα για την περίοδο Ιουνίου 2012 έως και σήμερα, συμπεριλαμβανομένων των Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ), αλλά και των αποκρατικοποιήσεων. Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα **αρχικά ευρήματα** της μελέτης του ΚΕΠΕ.

Αρχικά, παρουσιάζονται τα ευρήματα της διεθνούς αρθρογραφίας σχετικά με το σημαντικό ρόλο των επενδύσεων και των αποκρατικοποιήσεων για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης και την ανάκαμψη της οικονομίας. Στη συνέχεια, πραγματοποιείται μια σύντομη περιγραφή του γενικότερου επενδυτικού κλίματος όπως έχει διαμορφωθεί τους τελευταίους μήνες και πραγματοποιείται η καταγραφή των επενδύσεων για την εξεταζόμενη περίοδο (Ιουνίου 2012 έως και σήμερα). Η καταγραφή αυτή αναδεικνύει τα αποτελέσματα των προσπαθειών για την προσέλκυση επενδύσεων, αλλά και τις προοπτικές για την ελληνική οικονομία, δεδομένης της σταδιακής αποκατάστασης της εμπιστοσύνης των επενδυτών στην ελληνική οικονομία.

2. Ο ρόλος των επενδύσεων και των αποκρατικοποιήσεων στην οικονομική ανάπτυξη

Η αξιολόγηση και η συνεισφορά των επενδύσεων στην οικονομική ανάπτυξη ανέκαθεν αποτελούσε αντικείμενο συστηματικής έρευνας παγκοσμίως. Οι διεθνείς προκλήσεις και ευκαιρίες σε συνδυασμό με την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση και την ευρωπαϊκή κρίση χρέους που παρουσιάσθηκαν την τελευταία δεκαετία, καθιστούν περισσότερο αναγκαία από ποτέ τη διεξοδική μελέτη των επιπτώσεων των επενδυτικών εγχειρημάτων και την πιθανή συνεισφορά τους στην οικονομική ανάκαμψη και στην ανάπτυξη των χωρών.

Ιδιαίτερος σημαντικός αναδεικνύεται ο ρόλος των αμέσων ξένων επενδύσεων (ΑΞΕ) για την οικονομική ανάπτυξη των χωρών υποδοχής, κυρίως κατά τη διάρκεια περιόδων οικονομικής ύφεσης, οι οποίες χαρακτηρίζονται από υψηλά ποσοστά ανεργίας και από έλλειψη ρευστότητας στην αγορά, καθώς οι ΑΞΕ αποτελούν έναν υγιή τρόπο χρηματοδότησης και δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας.¹ Τα οφέλη, λοιπόν, είναι πολλαπλά και προέρχονται τόσο από την αύξηση της απασχόλησης, όσο και από τη διάχυση της αποκτούμενης γνώσης και της τεχνολογίας. Η υπάρχουσα βιβλιογραφία έχει εντοπίσει μια σημαντική θετική σχέση μεταξύ των εισροών ΑΞΕ και της οικονομικής ανάπτυξης στη χώρα υποδοχής, η οποία σε μεγάλο βαθμό μπορεί να αποδοθεί στη διάχυση της τεχνολογίας και της γνώσης κυρίως από τις ανεπτυγμένες στις αναπτυσσόμενες οικονομίες (Busse και Groizard, 2008; Krifa-Schneider και Matei, 2010). Κρίνεται μάλιστα ότι η προσέλκυση ΑΞΕ μπορεί να συμβάλει στην οικονομική ανάκαμψη των χωρών (Albu, 2013), λαμβάνοντας πάντα υπ' όψιν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις συνθήκες που επικρατούν σε κάθε χώρα.

Αναφορικά με τις αποκρατικοποιήσεις και το ρόλο τους στην οικονομική ανάπτυξη, η εμπειρική έρευνα έχει αναδείξει τα σημαντικότερα κίνητρα για την πραγματοποίησή τους, τονίζοντας μεταξύ άλλων την αύξηση των δημόσιων εσόδων και τη μείωση των ελλειμμάτων του προϋπολογισμού, την προσέλκυση ΑΞΕ² και την ανάπτυξη των εγχώριων αγορών κεφαλαίου, τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των κρατικών επιχειρήσεων, αλλά και τη συμβολή τους στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας (Boubakri et al., 2009). Δεν είναι τυχαίο άλλωστε το γεγονός ότι πολλές χώρες έχουν ξεκινήσει προγράμματα ιδιωτικοποιήσεων μεγάλης κλίμακας τις τελευταίες δεκαετίες, συμπεριλαμβανομένων τόσο των αναπτυσσόμενων χωρών, όσο και των ανεπτυγμένων χωρών. Τα οφέλη είναι πολλαπλά και περιλαμβάνουν κυρίως τη βελτίωση της λειτουργικής απόδοσης, της αποδοτικότητας

¹ Σύμφωνα με το Attractiveness Survey - Europe 2013 της Ernst & Young, το 2012 ανακοινώθηκαν στην Ευρώπη 3.797 επενδυτικά σχέδια ΑΞΕ δημιουργώντας 170.434 θέσεις εργασίας.

² Σύμφωνα με τον Stanisis (2008), οι χώρες που επιτρέπουν τη συμμετοχή ξένων κεφαλαίων στις αποκρατικοποιήσεις προσελκύουν υψηλότερες εισροές ΑΞΕ κατά κεφαλήν.

και της αποτελεσματικότητας³, όπως καταδεικνύει σειρά μελετών τόσο σε ανεπτυγμένες όσο και σε αναπτυσσόμενες χώρες (βλ. Megginson et al., 1994; Claessens και Djankov, 2002; Boubakri et al., 2009 κ.λπ.). Οι θετικές αυτές επιπτώσεις σε επίπεδο εταιρείας μπορούν να οδηγήσουν και σε βελτίωση της εγχώριας παραγωγικότητας και κατ' επέκταση και σε υψηλότερη οικονομική ανάπτυξη.

Πιο συγκεκριμένα, οι Boubakri et al. (2009) εξετάζοντας τα έσοδα από τις αποκρατικοποιήσεις ως προς το ΑΕΠ για ένα μεγάλο δείγμα ανεπτυγμένων και αναπτυσσόμενων χωρών την περίοδο 1980-2004 έδειξαν το σημαντικό ρόλο των αποκρατικοποιήσεων στην ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης. Τα ευρήματα αυτά είναι σε συμφωνία και επιβεβαιώνουν αντίστοιχα εμπειρικά συμπεράσματα προηγούμενων ερευνών (βλ. Plane, 1997; Barnett, 2000). Μάλιστα, οι Megginson και Netter (2001)⁴ σε μια σχετική εκτενή βιβλιογραφική ανασκόπηση καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι στις περισσότερες περιπτώσεις οι αποκρατικοποιήσεις “αποδίδουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα”.⁵

Η ανωτέρω σύντομη παρουσίαση των εμπειρικών ευρημάτων καθιστά σαφή την αναγκαιότητα συστηματικής καταγραφής των επενδύσεων όλων των κατηγοριών από τους αρμόδιους φορείς για την αξιοποίηση των ευκαιριών που διαφαίνονται και για την αξιολόγηση των υιοθετούμενων πολιτικών προσέλκυσης επενδύσεων, με απώτερο σκοπό τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και για την οικονομική ανάπτυξη. Οι διαμορφωτές πολιτικής θα πρέπει να δημιουργούν τα κίνητρα και τις προδιαγραφές που θα καταστήσουν την χώρα ελκυστικό προορισμό επενδύσεων. Είναι πλέον σαφές ότι μόνο το χαμηλό κόστος εργασίας (Bevan και Estrin, 2004; Arbatli, 2011) δεν αρκεί για την προσέλκυση επενδύσεων, ιδιαίτερα σε κλάδους που απαιτούν τεχνογνωσία και εξειδίκευση. Το ενδιαφέρον των επενδυτών φαίνεται ότι στρέφεται πλέον σε θεσμικούς παράγοντες (Bénassy-Quéré et al., 2007; Arbatli, 2011; Economidou και Hassapis, 2013), όπως είναι για παράδειγμα η μείωση της διαφθοράς και της γραφειοκρατίας, η λειτουργία και η ανεξαρτησία της δικαιοσύνης αλλά και στη διαμόρφωση ενός φιλικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος με φορολογικά κίνητρα (Cassou, 1997; Bloningen, 2005; Mateev, 2009; Arbatli, 2011), στο οποίο προστατεύονται οι επενδυτές, περιορίζεται ο πολιτικός κίνδυνος και η αβεβαιότητα (Krifa-Schneider και Matei, 2010; Walch και Wörz, 2012). Η μελέτη των προσδιοριστικών αυτών

³ Σύμφωνα με τον Megginson et al. (1994), η εξέταση 61 εταιρειών από 18 χώρες για την περίοδο 1961-1990 έδειξε ότι μετά την αποκρατικοποίηση των εταιρειών αυξάνονται οι πωλήσεις, η κερδοφορία, οι επενδύσεις τους, η λειτουργική αποτελεσματικότητα, ενώ αυξάνεται επίσης και το εργατικό δυναμικό των επιχειρήσεων.

⁴ Βλ. Megginson και Netter (2001) για μια αναλυτική βιβλιογραφική ανασκόπηση των σχετικών θεωριών περί των αποκρατικοποιήσεων.

⁵ Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η χρησιμοποιούμενη μεθοδολογική προσέγγιση παίζει καθοριστικό ρόλο για την εξαγωγή συμπερασμάτων. Για παράδειγμα, τα εμπειρικά αποτελέσματα των Cook και Uchida (2003) δεν επιβεβαιώνουν τη θετική επίδραση των αποκρατικοποιήσεων στην οικονομική ανάπτυξη χρησιμοποιώντας μια διαφορετική μεθοδολογία.

παραγόντων⁶ θα επιτρέψει στους διαμορφωτές της πολιτικής να αυξήσουν την ελκυστικότητα της χώρας ως προορισμό επενδύσεων που θα συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη.

⁶ Βλ. Οικονόμου, Φ., (2014). Οι άμεσες ξένες επενδύσεις ως μοχλός ανάπτυξης της οικονομίας. Ελληνική Οικονομία, ΚΕΠΕ, 2: 17-24.

3. Καταγραφή των επενδύσεων στην Ελλάδα από τον Ιούνιο του 2012 έως σήμερα

3.1 Το επενδυτικό κλίμα στην Ελλάδα

Η πορεία των επενδύσεων στην Ελλάδα είναι συνυφασμένη με την πορεία και τις εξελίξεις στην ελληνική οικονομία. Τα σημάδια ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας είναι πλέον εμφανή με θετικές προοπτικές για το μέλλον. Η Ελλάδα έχει επιτύχει τη μεγαλύτερη και ταχύτερη δημοσιονομική προσαρμογή που έχει καταγραφεί ποτέ μεταξύ των οικονομιών του ΟΟΣΑ στη μεταπολεμική ιστορία.⁷ Σύμφωνα με την έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής⁸, η Ελλάδα πέτυχε το στόχο του πρωτογενούς πλεονάσματος και η χώρα αναμένεται να επιστρέψει σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης το 2014 (+0,6%), οι οποίοι θα επιταχυνθούν το 2015 στο 2,9% και το 2016 στο 3,7%.

Επιτεύχθηκε, λοιπόν, πρωτογενές πλεόνασμα του ΑΕΠ και πλεόνασμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (δίδυμα-πλεονάσματα) για πρώτη φορά από το 1948, με σημαντικά οφέλη για την ελληνική οικονομία. Παράλληλα, ανακτάται σταδιακά η ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας, ενώ προχωρούν οι μεταρρυθμίσεις και η εφαρμογή των διαρθρωτικών αλλαγών.

Αντίστοιχα θετικά σήματα αποτυπώνονται και στις χρηματοοικονομικές αγορές. Το spread των ελληνικών 10ετών ομολόγων, έφτασε σε προ κρίσης επίπεδα, αντικατοπτρίζοντας τις θετικές προσδοκίες των διεθνών επενδυτών για την Ελλάδα, μετά και την επιτυχή έξοδο της χώρας στις αγορές.

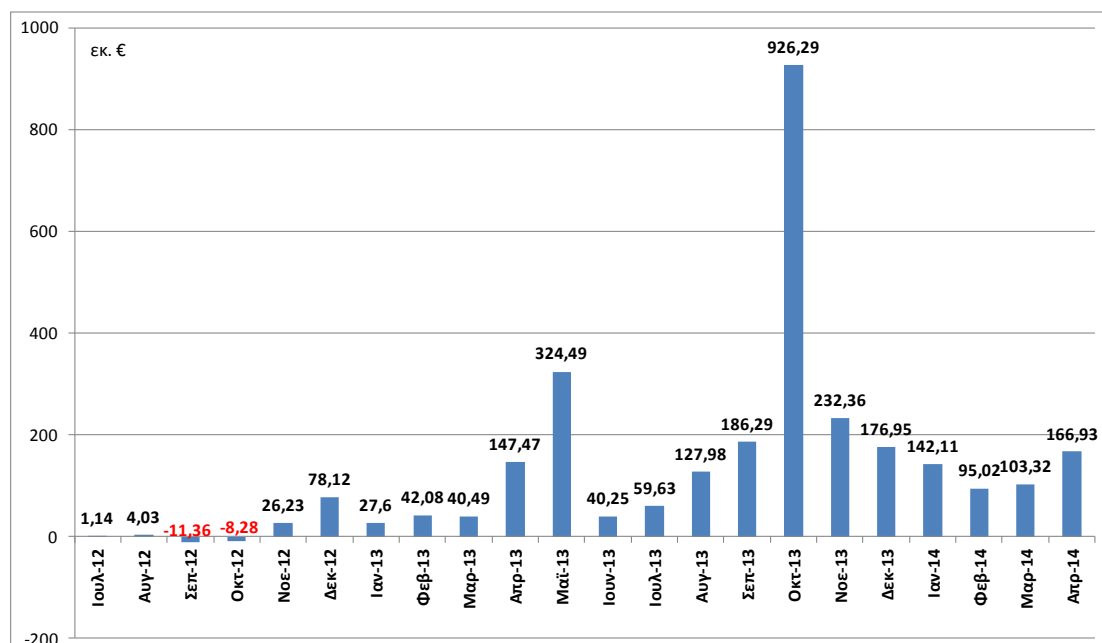
Η αισιοδοξία των επενδυτών αποτυπώνεται και στη χρηματιστηριακή αγορά, με το Γενικό Δείκτη του Χρηματιστηρίου Αθηνών να διαμορφώνεται στις 12/5/2014 στις 1.164,59 μονάδες, σημειώνοντας απόδοση +144,48% από το χαμηλό των 476,36 μονάδων στις 5/6/2012. Οι καθαρές εισροές ξένων κεφαλαίων μέσω του Χ.Α. έφτασαν τα €2,9 δισ. από τον Ιούλιο του 2012 μέχρι και τον Απρίλιο του 2014⁹. Αξίζει μάλιστα να σημειωθεί ότι ο Απρίλιος είναι ο 18^{ος} μήνας συνεχών θετικών εισροών στο Χ.Α. από ξένους επενδυτές (Διάγραμμα 1).

⁷ Βλ. "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ", ΚΕΠΕ, τεύχος 4, Απρίλιος 2014.

⁸ Βλ. European Commission, "The Second Economic Adjustment Programme for Greece. Fourth Review", Απρίλιος 2014.

http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2014/pdf/ocp192_en.pdf

⁹ Συλλογή στοιχείων από τα μηνιαία στατιστικά δελτία Χρηματιστηρίου Αθηνών (Ιουλ. 2012-Απρ. 2014).

Διάγραμμα 1. Εισροές ξένων κεφαλαίων στο Χρηματιστήριο Αθηνών (Ιούλ. 2012- Απρ. 2014)

Πηγή: μηνιαία στατιστικά δελτία Χρηματιστηρίου Αθηνών

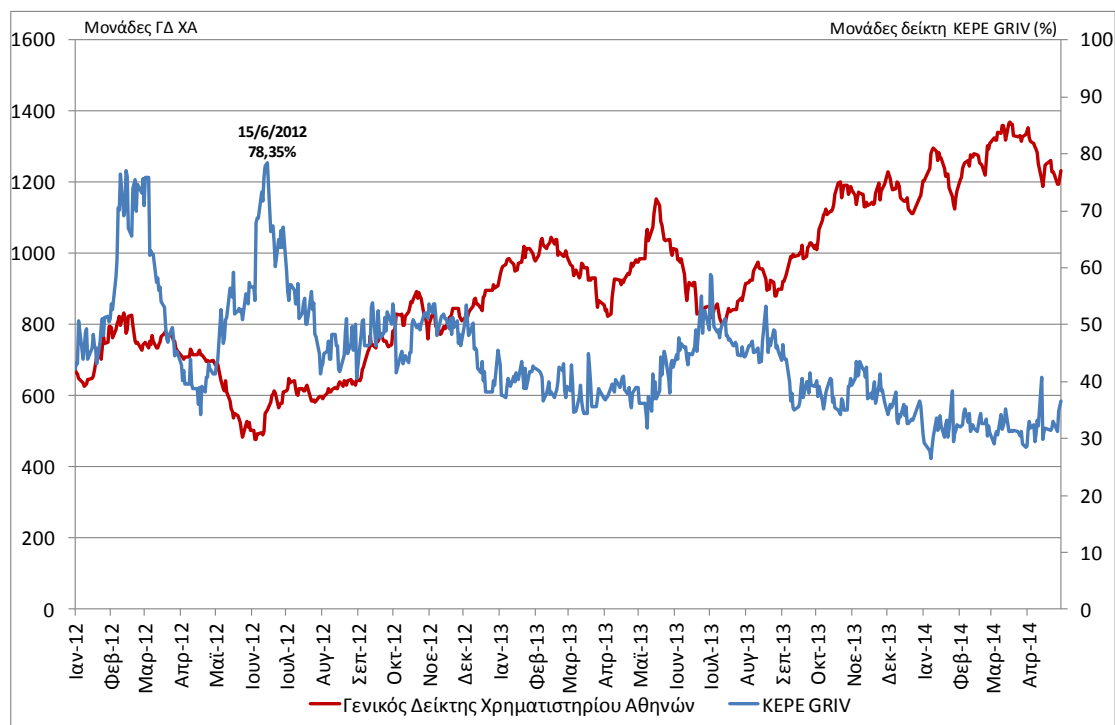
Επιπλέον, ο δείκτης «φόβου» ΚΕΠΕ GRIV¹⁰, ο οποίος αποτυπώνει την αβεβαιότητα ή την εμπιστοσύνη που δείχνουν οι εγχώριοι και ξένοι επενδυτές στην Ελληνική Οικονομία, όπως αυτή αποτυπώνεται στις τιμές των παραγώγων προϊόντων, διαμορφώθηκε στο 36,67% στις 30/4/2014 (Διάγραμμα 2). Το επίπεδο αυτό είναι ελαφρά υψηλότερο του ιστορικού μέσου όρου του δείκτη της περιόδου 2/1/2004-30/4/2014 (34,47%), ενώ ο μέσος όρος για το μήνα Απρίλιο παρέμεινε στα επίπεδα του Σεπτεμβρίου του 2008, στο 32,42%.

Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι ο δείκτης διατηρείται σε χαμηλότερα επίπεδα από το μέσο όρο της περιόδου Ιαν. 2012- Απρ. 2014 (44,31%). Η σταδιακή αποκλιμάκωση του δείκτη αντανακλά τη μείωση του «φόβου» για την ελληνική οικονομία σε σχέση με την ιδιαίτερως υψηλή αβεβαιότητα του Ιουνίου του 2012, όταν ο δείκτης είχε φτάσει το 78,35%.

¹⁰ Ο δείκτης κατασκευάστηκε από το ΚΕΠΕ σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Πατρών και τον Καθηγητή κ. Κ. Συριόπουλο.

Βλ. Φίλιππας, Ν., (2014). Δημιουργία δείκτη «φόβου» για την Ελλάδα από το ΚΕΠΕ: Αποκαθίσταται σταδιακά η εμπιστοσύνη στην Ελληνική Οικονομία. Ελληνική Οικονομία, μηνιαίο δελτίο ΚΕΠΕ, 1: 14-18.

Διάγραμμα 2. Η πορεία του Γενικού Δείκτη του Χρηματιστηρίου Αθηνών και του δείκτη ΚΕΠΕ GRIV (2/1/2012-30/4/2014)

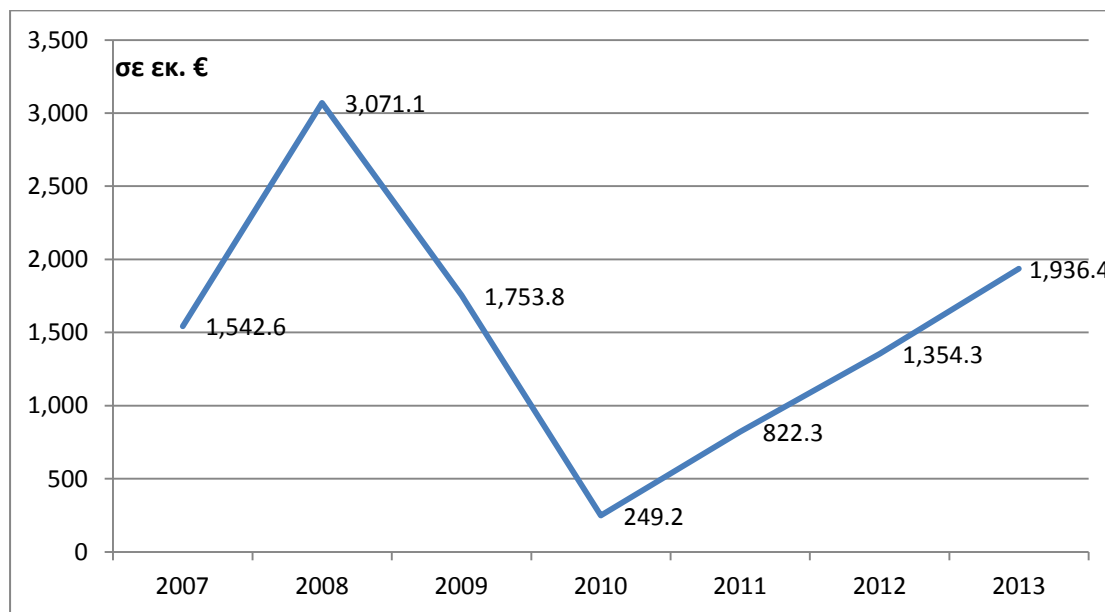

Πηγή: ΚΕΠΕ, Thomson Reuters Datastream

Η παρατηρούμενη βελτίωση του επενδυτικού κλίματος αποτυπώνεται και στις επενδύσεις που έχει προσελκύσει η χώρα την εξεταζόμενη περίοδο (Ιούνιος 2012 έως σήμερα). Το τελευταίο διάστημα και με δεδομένη τη βελτίωση της ελληνικής οικονομίας και τη σημαντική μείωση του κινδύνου στη χώρα μας, πολλοί ξένοι επενδυτές δείχνουν ενδιαφέρον για τη διενέργεια επενδύσεων στην Ελλάδα, σε τομείς όπως είναι οι τράπεζες, ο τουρισμός, η ενέργεια και οι υποδομές.

Πιο συγκεκριμένα, εξετάζοντας τις εισροές ΑΞΕ της περιόδου 2003-2013 παρατηρείται εντυπωσιακή αύξηση των εισροών +64,7% το 2012 και +42,98% το 2013, φτάνοντας τα € 1,9 δισ., σε επίπεδα υψηλότερα του 2007 (Διάγραμμα 3). Ο τομέας των υπηρεσιών συγκέντρωσε το επενδυτικό ενδιαφέρον με εισροές €1.882,47 εκ. που προέρχονται κυρίως από τη διαχείριση ακίνητης περιουσίας και ιδιωτικές αγοραπωλησίες ακινήτων (€ 826,8 εκ.) και από τον κλάδο εμπόριο και επισκευές (€ 687,2 εκ.).

Διάγραμμα 3. Καθαρές Άμεσες Ξένες Επενδύσεις (μη κατοίκων) στην Ελλάδα (2007-2013) (σε εκ. ευρώ)

Σημειώσεις: Τα στοιχεία των άμεσων ξένων επενδύσεων περιλαμβάνουν επανεπενδυθέντα κέρδη. Για τα έτη 2007-2012 τα στοιχεία των άμεσων ξένων επενδύσεων έχουν αναθεωρηθεί, λόγω αναθεώρησης των επανεπενδυθέντων κερδών.

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία του Φεβρουαρίου 2014 οι άμεσες επενδύσεις στην Ελλάδα από μη κατοίκους εμφάνισαν καθαρή εισροή ύψους €100 εκ. ευρώ με τη σημαντικότερη συναλλαγή να αφορά την εισροή €146 εκ. από τη συμμετοχή της Καναδικής Fairfax Financial Holding Ltd στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Eurobank Properties ΑΕ. Συνολικά το διάστημα Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου 2014 οι άμεσες επενδύσεις στην Ελλάδα από μη κατοίκους εμφάνισαν καθαρή εισροή ύψους €55,4 εκ.

Θα πρέπει βέβαια να σημειωθεί ότι η Ελλάδα έχει βελτιώσει σημαντικά τη θέση της και στο γνωστό δείκτη "Ease of doing business" της World Bank. Μια υψηλή θέση στην κατάταξη του συγκεκριμένου δείκτη σηματοδοτεί το γεγονός ότι το ρυθμιστικό περιβάλλον της χώρας είναι περισσότερο ευνοϊκό για την εκκίνηση και τη λειτουργία μιας επιχείρησης και κατά συνέπεια και για την προσέλκυση ΑΞΕ. Η Ελλάδα το 2012 καταλάμβανε την 78^η θέση στη συνολική κατάταξη από σύνολο 185 χωρών. Σύμφωνα με τα πρόσφατα στοιχεία του 2013, ανέβηκε στην 72^η θέση στη συνολική κατάταξη από σύνολο 189 χωρών. Η Ελλάδα κέρδισε 110 θέσεις στην κατάταξη του υπο-δείκτη που αφορά την έναρξη νέας επιχείρησης, σημειώνοντας μια πραγματικά εντυπωσιακή βελτίωση στη σχετική κατηγορία, και 37 θέσεις στην προστασία των επενδυτών.

3.2 Απογραφή των επενδύσεων στην Ελλάδα την περίοδο Ιούνιος 2012 έως σήμερα.

Η καταγεγραμμένη ουσιαστική βελτίωση του επενδυτικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος που έχει σημειωθεί από τον Ιούνιο του 2012, δηλαδή σε χρονικό διάστημα 22 μηνών από την ανάληψη καθηκόντων της κυβέρνησης, είναι σημαντική. Η Ελλάδα έχει προσελκύσει επενδύσεις, ολοκληρωμένες ή εν εξελίξει, όπως προκύπτει από τις σχετικές ανακοινώσεις σημαντικών πολυεθνικών εταιρειών, τις αιτήσεις των επιχειρήσεων για την ένταξη τους στον Αναπτυξιακό Νόμο, τις Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) κ.λπ., **συνολικού ύψους € 37,6 δισ.** Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι **τυπικό χρονικό διάστημα** μεταξύ της ανακοίνωσης και της υλοποίησης μιας επένδυσης είναι **12-24 μήνες**.

Στη συνέχεια της παρούσας ενότητας παρουσιάζονται αναλυτικά οι επενδύσεις αυτές κατά κατηγορία και πραγματοποιείται η απογραφή των ιδιωτικών ελληνικών και ξένων επενδύσεων στην Ελλάδα για την περίοδο Ιουνίου 2012 έως και σήμερα, συμπεριλαμβανομένων των ΣΔΙΤ και των αποκρατικοποιήσεων.

Αρχικά, ο Πίνακας 1 παρουσιάζει τις μεγάλες επενδύσεις, οι οποίες ξεπερνούν το €1 δισ. η κάθε μία. Πιο συγκεκριμένα, η μεγαλύτερη επένδυση σε κεφάλαια είναι η αξιοποίηση του παλαιού αεροδρομίου του Ελληνικού. Η επένδυση αφορά στην ισορροπημένη και σύγχρονη ανάπτυξη χρήσεων τουρισμού, αναψυχής, κατοικίας, επιχειρηματικών κέντρων, εμπορικών λειτουργιών, πολιτισμού και αθλητισμού, ενώ τουλάχιστον τα 2/3 της συνολικής έκτασης θα είναι χώροι πρασίνου και κοινόχρηστοι χώροι, ανοικτοί στους πολίτες. Η επένδυση εξυπηρετεί τόσο το δημοσιονομικό, όσο και τον αναπτυξιακό της στόχο μέσω της αξιοποίησης της περιουσίας του δημοσίου, με έμφαση στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, στις συνέργειες και τις παράλληλες επενδύσεις με πολλαπλασιαστικά οφέλη για την ελληνική οικονομία.

Ακόμη ένα σημαντικό έργο αφορά τον αγωγό φυσικού αερίου TAP, για τη μεταφορά αερίου από το Αζερμπαϊτζάν στην Ευρώπη, 60% του οποίου θα περάσει από την Ελλάδα. Το έργο αυτό υποστηρίζει το στρατηγικό στόχο της Ελλάδας για τη διασφάλιση των μελλοντικών αναγκών σε φυσικό αέριο¹¹ και αναμένεται να προωθήσει την οικονομική ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Τέλος, η πρόσφατη αύξηση μετοχικού κεφαλαίου (ΑΜΚ) της Eurobank ολοκληρώθηκε με επιτυχία συγκεντρώνοντας το επενδυτικό ενδιαφέρον, καθώς όμιλος υπό την Καναδική εταιρεία Fairfax επενδύει €1,3 δισ. για την ανακεφαλαιοποίηση της Eurobank.

¹¹ Ο TAP θα μεταφέρει φυσικό αέριο από το κοίτασμα Shah Deniz II στο Αζερμπαϊτζάν, μέσω της Ελλάδας και της Αλβανίας και, διασχίζοντας την Αδριατική, στη νότια Ιταλία και στη Δυτική Ευρώπη.

Βλ. περιγραφή TAP <http://www.trans-adriatic-pipeline.com/gr/tap-project/concept/>.

Πίνακας 1. Επενδύσεις άνω του €1 δισ. έκαστη

MEGA DEALS		
ΕΡΓΟ		Π/Υ [€ εκ.]
1	Αξιοποίηση παλαιού αεροδρομίου Ελληνικού	€ 6.915 ¹²
2	Αγωγός TAP	€ 1.500
3	EUROBANK (ΑΜΚ από Στρατηγικούς Επενδυτές Εξωτερικού)	€ 1.331 ¹³
Σύνολο		€ 9.746

Πηγή: ΥΠΑΝΥΠ, Enterprise Greece, συλλογή δεδομένων από τον τύπο.

Παράλληλα, στον Πίνακα 2, παρουσιάζονται τα νέα έργα “FAST TRACK”, στρατηγικές επενδύσεις συνολικής αξίας €1,4 δισ., τα οποία στοχεύουν στη σύνθετη τουριστική ανάπτυξη στην Κρήτη, τη Χαλκιδική και την Αργολίδα.

Πίνακας 2. Νέα έργα “FAST TRACK”

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ, "FAST-TRACK"		
ΕΡΓΟ		Π/Υ [€ εκ.]
1	Loyalward Ltd. – Ίτανος Γαία Έργο: 'ΙΤΑΝΟΣ ΓΑΙΑ'. Σύνθετη τουριστική ανάπτυξη στο ΒΑ Άκρο της Κρήτης, στη χερσόνησο Σίδερο του Δήμου Σητείας.	€268
2	Pravita Estate Holdings Έργο: ΠΡΑΒΙΤΑ Estate Holdings. Σύνθετη τουριστική ανάπτυξη στη Χαλκιδική.	€726
3	Dolphin Capital – Kílada Hills Ανάπτυξη σύνθετης τουριστικής επένδυσης στην Κουλάδα Αργολίδας.	€418
Σύνολο		€1.412

Πηγή: ΥΠΑΝΥΠ, Enterprise Greece, συλλογή δεδομένων από τον τύπο.

Ο Πίνακας 3 παρουσιάζει τα νέα έργα συμπράξεων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ), συνολικής αξίας €1,8 δισ.. Η πλειοψηφία των επενδύσεων αυτών αφορά κυρίως την επεξεργασία και διαχείριση απορριμμάτων.

¹² Συμπεριλαμβάνει τα €915 εκ. της αρχικής αγοράς.

¹³ Ελάχιστο ποσό. Αφορά το 47% της ΑΜΚ που θα καλυφθεί από στρατηγικούς επενδυτές. Ενδέχεται να αυξηθεί εφόσον το υπόλοιπο 53% δοθεί σε υψηλότερη τιμή.

Πίνακας 3. Νέα έργα συμπράξεων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ)

ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ-ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ (ΣΔΙΤ)		
ΕΡΓΟ		Π/Υ [€ εκ.]
1	Μονάδα Επεξεργασίας Απορριμμάτων Δ. Αττικής (Φυλή)	€ 540
2	Μονάδα Επεξεργασίας Απορριμμάτων Δ. Αττικής (Άνω Λιόσια)	€ 320
3	Ευρυζωνικά δίκτυα σε αγροτικές "λευκές" περιοχές	€ 161
4	Εγκαταστάσεις διαχείρισης απορριμμάτων Αν. Μακεδονίας-Θράκης	€ 145
5	Μονάδα Επεξεργασίας Απορριμμάτων ΝΑ Αττικής (Κερατέα)	€ 120
6	Μονάδα Επεξεργασίας Απορριμμάτων ΒΑ Αττικής (Γραμματικό)	€ 130
7	Έργο διαχείρισης απορριμμάτων Αχαΐας	€ 128
8	Εγκατάσταση Επεξεργασίας Αστικών Στερεών Αποβλήτων Ηπείρου	€ 125
9	Έργο διαχείρισης απορριμμάτων Κέρκυρας	€ 70
10	Μικρά κολυμβητήρια/γυμναστήρια σε διάφορους δήμους στην Ελλάδα	€ 23
11	Ψηφιακά πρακτικά συνεδριάσεων δικαστηρίων	€ 17
12	Ανάπτυξη νέας ιχθυαγοράς στην Κεντρική Αγορά Αθηνών	€ 13
13	Μαρίνα Ναυπλίου	€ 10
14	Υπηρεσίες φύλαξης εισόδου και στάθμευσης αυτοκινήτων στην Κεντρική Αγορά Αθηνών	€ 3
Σύνολο		€ 1.805

Πηγή: ΥΠΑΝΥΠ, Enterprise Greece, συλλογή δεδομένων από τον τύπο, επεξεργασία στοιχείων από ΚΕΠΕ.

Αναφορικά με τις επενδύσεις σε υποδομές πραγματοποιείται η επανεκκίνηση των εργασιών κατασκευής των τεσσάρων μεγάλων αυτοκινητοδρόμων μετά από συμφωνία του Δημοσίου με τους παραχωρησιούχους και τις τράπεζες. Πρόκειται για τους αυτοκινητόδρομους Αιγαίου, Νέα Οδός, Κεντρική και Ολυμπία Οδός, συνολικού μήκους 956 χλμ. και αρχικού προϋπολογισμού κατασκευής €5,5 δισ.

Πίνακας 4. Επενδύσεις σε Υποδομές – τέσσερις μεγάλοι αυτοκινητόδρομοι

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΩΝ		
ΕΡΓΟ		Π/Υ [€ δισ.]
1	Ολυμπία οδός	€ 2,0
2	Κεντρική	€ 0,9
3	Αιγαίου	€ 1,1
4	Νέα Οδός	€ 1,5
Σύνολο		€ 5,5

Πηγή: ΥΠΑΝΥΠ

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει και η πορεία των αποκρατικοποιήσεων της εξεταζόμενης περιόδου, οι οποίες όπως φαίνεται και στον Πίνακα 4 προχωρούν και φτάνουν το συνολικό τίμημα των €3,1 δισ.,¹⁴ εκ των οποίων έχουν καταβληθεί τα €1,295 δισ. Η υλοποίηση του σχεδίου αποκρατικοποιήσεων και η αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας, συνδέονται άμεσα και με την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας, καθώς οδηγούν σε αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων, αλλά και στην ενίσχυση της παραγωγικότητας και στην επιτάχυνση της τεχνολογικής αναδιάρθρωσης.¹⁵ Το Πρόγραμμα Αποκρατικοποιήσεων του Ελληνικού Δημοσίου αναμένεται να έχει πολλαπλά οφέλη για την Ελληνική οικονομία μέσω της μείωσης του δημόσιου χρέους από τις χρηματικές προσόδους του προγράμματος, της μείωσης/εξάλειψης της κρατικής χρηματοδότησης για αυτά και την επακόλουθη μείωση των ελλειμμάτων του προϋπολογισμού, του ανοίγματος των αγορών και της ενίσχυσης του ανταγωνισμού, αλλά και του εκσυγχρονισμού και της αξιοποίησης των συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων, τα οποία θα ενισχύσουν την οικονομική δραστηριότητα οδηγώντας στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, νέων φορολογικών εσόδων και καλύτερων υπηρεσιών για τους πολίτες.¹⁶ Αναδεικνύεται, λοιπόν, η ανάγκη συνέχισης των αποκρατικοποιήσεων, αλλά και επιτάχυνσης του προγράμματος αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας του Δημοσίου.

Η πιο πρόσφατη, αλλά και η μεγαλύτερη σε μέγεθος αποκρατικοποίηση της εξεταζόμενης περιόδου αφορά την πώληση του 100% της Ελληνικών Α.Ε. το 2014, με συνολικό τίμημα που έφτασε τα € 915 εκ. για την ανάπλαση του πρώην αεροδρομίου του Ελληνικού. Τα έσοδα του δημοσίου δεν περιορίζονται μόνο στα € 915 εκ., καθώς η κοινοπραξία αναλαμβάνει εξ ολοκλήρου το κόστος που απαιτείται για τις υποδομές δημόσιου συμφέροντος και το μητροπολιτικό πάρκο των 2.000 στρεμμάτων που θα δημιουργήσει εντός του Ελληνικού. Επιπλέον υπάρχει δεσμευτικός όρος σύμφωνα με τον οποίο αν η σωρευτική απόδοση της επένδυσης ξεπερνά το 15%, το 30% των μελλοντικών κερδών του επενδυτή θα καταβάλλεται κάθε χρόνο στο Δημόσιο.

Στις σημαντικότερες σε μέγεθος αποκρατικοποιήσεις του 2013 βρίσκονται η αποκρατικοποίηση των Κρατικών Λαχείων για χρονική περίοδο 12 ετών, στη σύμπραξη των εταιρειών OPAP Investment Limited, Lottomatica Giochi e Partecipazioni, Intralot Lotteries Limited και Scientific Games Global Gaming (€770 εκ.), η πώληση του 33% μετοχών του ΟΠΑΠ στην Emma Delta LTD (€652 εκ.), η πώληση του 66% της ΔΕΣΦΑ στη SOCAR SA (€400 εκ.) και η πώληση του Αστέρα Βουλιαγμένης στην Jermyn Street Real Estate (€400 εκ.).

¹⁴ Αυτός ο υπολογισμός δε συμπεριλαμβάνει τα €915 εκ. της αρχικής αγοράς της Ελληνικών Α.Ε., η οποία παρουσιάζεται στον Πίνακα 1 – Mega Deals.

¹⁵ Βλ. Εισηγητική Έκθεση Προϋπολογισμού 2014.

¹⁶ Βλ. Εισηγητική Έκθεση Προϋπολογισμού 2014.

Πίνακας 5. Αποκρατικοποιήσεις

ΑΠΟΚΡΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ	ΣΥΝ. ΤΙΜ. [€ εκ.]	ΚΑΤ/ΝΟ [€ εκ.]
2012		
Επέκταση διάρκειας σύμβασης δικαιώματος διεξαγωγής παιγνίων μεταξύ Δημοσίου και ΟΠΑΠ ΑΕ για 10 χρόνια	€375	€375
Παραχώρηση εκμετάλλευσης για 90 έτη του κτιρίου Διεθνούς Κέντρου Ραδιοτηλεόρασης (IBC) στο Μαρούσι στη Lamda Δομή ΑΕ (100% θυγατρική της Lamda Development)	€81	€81
2013		
Αποκρατικοποίηση των Κρατικών Λαχείων για χρονική περίοδο 12 ετών, στη σύμπραξη των εταιρειών OPAP Investment Limited, Lottomatica Giochi e Partecipazioni, Intralot Lotteries Limited και Scientific Games Global Gaming	€770	€190
Πώληση επιλεγμένων κτιρίων εξωτερικού (Ρώμη, Βελιγράδι, Λονδίνο κτλ)	€52	€27
Πώληση του 33% μετοχών του ΟΠΑΠ στην Emma Delta LTD	€652	€622
Πώληση του 66% της ΔΕΣΦΑ στη SOCAR SA	€400	
Πώληση και επαναμίσθωση 28 επιλεγμένων ακινήτων του Δημοσίου στην ΠΑΝΓΑΙΑ και τη Eurobank properties	€261	
Πώληση Αστέρα Βουλιαγμένης στην Jermyn Street Real Estate	€400	
Πώληση Κάμπινγκ και Ξενία Παλιουρίου	€14	
Πώληση Ακινήτου στον Άγιο Ιωάννη Χαλκιδικής	€11	
Πώληση άλλων περιουσιακών στοιχείων συμπεριλαμβανομένων ακινήτων και μετοχών	€95	
Απόκτηση του 100% των μετοχών εταιρείας ειδικού σκοπού από NCH CAPITAL για αξιοποίηση έκτασης στην Κασσιόπη για 99 χρόνια	€23	
2014		
Πώληση του 100% της Ελληνικών ΑΕ στη Lamda Development	έχει συμπεριληφθεί στα Mega Deals	
Σύνολο	€3.130	€1.295

Πηγή: ΥΠΑΝΥΠ, Enterprise Greece, συλλογή δεδομένων από τον τύπο, επεξεργασία στοιχείων από ΚΕΠΕ.

Στους Πίνακες 6-8 παρουσιάζονται αναλυτικά οι ξένες επενδύσεις στον ιδιωτικό τομέα (κατά μέγεθος επένδυσης), οι οποίες φτάνουν τα €6,1 δισ. για την εξεταζόμενη περίοδο. Τα δεδομένα αποτυπώνουν τη μεταστροφή του επενδυτικού κλίματος, με την καταγραφή σημαντικών επενδύσεων το 2013, αλλά και στους πρώτους μήνες του 2014, οι οποίες αναμένεται να δημιουργήσουν και νέες θέσεις εργασίας. Επιπλέον, στον Πίνακα 9 καταγράφονται ξένες επενδύσεις στον ιδιωτικό τομέα για τις οποίες δεν είναι γνωστά τα οικονομικά στοιχεία, με αντίστοιχα σημαντικές όμως θετικές επιπτώσεις για την απασχόληση και την οικονομία.

Πίνακας 6. Ξένες επενδύσεις στον ιδιωτικό τομέα – Νέες επενδύσεις (παρουσίαση κατά μέγεθος επένδυσης)

ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ – ΝΕΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ			
ΕΠΕΝΔΥΤΗΣ	ΕΠΕΝΔΥΣΗ	Έτος	Εκατ. ευρώ
COSCO	Εγκαίνια Προβλήτας 3 του ΟΛΠ, δυόμιση χρόνια νωρίτερα της συμβατικής υποχρέωσης	2013	€ 340
RYANAIR	Η Ryanair, ανακοίνωσε ότι σαν μέρος της επένδυσης ύψους \$280 εκ. στην Ελλάδα, ανοίγει την 3 ^η Ελληνική βάση, (64 συνολικά) στην Αθήνα τον Απρίλιο, με 2 αεροπλάνα και 6 νέους προορισμούς, η οποία θα εξυπηρετεί 1,2 εκ. επιβάτες ετησίως, με πάνω από 150 πτήσεις εβδομαδιαίως.	2014	€ 215
KFW και ΕΤΕπ	Συμμετοχή στο ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ που θα δραστηριοποιηθεί σε πρώτη φάση στην αναχρηματοδότηση υφιστάμενων, αλλά και στη χορήγηση νέων δανείων προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις.	2014	€ 150
THIRD POINT HELLENIC RECOVERY FUND	Εισφορά \$60 εκ. στο ΜΚ της ENERGEAN OIL & GAS για διεξαγωγή γεωτρήσεων	2013	€ 46
THIRD POINT LLC	Συμμετείχε στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Dolphin Capital Partners	2012	€ 45
ONEX	Ανακοίνωση για σύγχρονη μονάδα ιχθυοκαλλιέργειας. Στόχος της εταιρείας η δημιουργία «εκτροφής» μαγιάτικου στα διεθνή ύδατα στην περιοχή της Βόρειας Κρήτης. Το 90% της παραγωγής θα εξάγεται σε Ευρώπη, ΗΠΑ και Ιαπωνία.	2014	€ 42
SKOTINA RESORT	Μακροχρόνια μίσθωση (60 έτη) έκτασης στη Σκοτίνα	2013	€ 40
BAIN CAPITAL VENTURES	Επένδυση στην PERSADO (UPSTREAM).	2013	€ 11
YEMEK SEPETI	Υπογραφή επιχειρηματικής συμφωνίας με το ελληνικό startup Click Delivery	2013	€ 3
HUMMINGBIRD VENTURES	Χρηματοδότηση του Ελληνικού startup TAXIBEAT	2013	€ 3
GRAYLOCK Fund + OPENFUND	Συμμετοχή στην εταιρία Workable	2014	€ 1
PANAFRICAN INVESTMENT Co	Επένδυση στην Daily Secret. Πρόκειται για την ελληνική εταιρεία ψηφιακών μέσων, η οποία κάθε μέρα ενημερώνει τους πολίτες της Αθήνας και πολίτες σε 19 ακόμη χώρες για τα «μυστικά» της πόλης τους με προτάσεις για διασκέδαση και ψυχαγωγία.	2014	€ 1
Σύνολο			€ 897

Πηγή: ΥΠΑΝΥΠ, Enterprise Greece, συλλογή δεδομένων από τον τύπο, επεξεργασία στοιχείων από ΚΕΠΕ.

Πίνακας 7. Ξένες επενδύσεις στον ιδιωτικό τομέα – Επεκτάσεις Υπαρχουσών Δραστηριοτήτων (παρουσίαση κατά μέγεθος επένδυσης)

ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ – ΕΠΕΚΤΑΣΕΙΣ ΥΠΑΡΧΟΥΣΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ			
ΕΠΕΝΔΥΤΗΣ	ΕΠΕΝΔΥΣΗ	Έτος	Εκατ. ευρώ
LIDL	Νέα κέντρα αποθήκευσης και διανομής στα Καλύβια Αττικής (έναρξη λειτουργίας 14/2/2014) και Θεσσαλονίκη (εν εξελίξει).	2013	€130
NTIMITRI RIMΠΟΛΟΒΛΕΦ	Αγορά νήσου Σκορπιού	2013	€117
COLONY CAPITAL	Η Dolphin και η Colony Capital προχώρησαν στην υπογραφή προκαταρκτικής συμφωνίας για τη συμμετοχή της τελευταίας ως επενδυτή, στη νεοσύστατη εταιρεία Dolphin Capital Greek Collection- DCGC, 100% θυγατρική του ομίλου Dolphin.	2014	€100
DELHAIZE	Στην ανάπτυξη του δικτύου καταστημάτων θα εστιάσει η AB Βασιλόπουλος που το 2014 θα υλοποιήσει επενδύσεις τουλάχιστον 73,5 εκ. ευρώ. Το πλάνο ανάπτυξης για το 2014 προβλέπει τη δημιουργία 32 νέων καταστημάτων (10 franchise και 22 εταιρικά).	2014	€74
ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΖΥΘΟΠΟΙΙΑ (HEINEKEN NV)	Κέντρο Καινοτομίας στην Αθήνα και Μονάδα Μικροζυθοποιίας	2013- 2016	€50
LINDE HELLAS	Επενδύσεις στις παραγωγικές μονάδες της. Το 2012 μια επέκταση στη Μάνδρα αυξάνει την παραγωγική ικανότητα και επιτρέπει την εμφιάλωση ηλίου υψηλότερης καθαρότητας.	2012- 2013	€20
YTONG THRAKON	Επενδύσεις στις παραγωγικές μονάδες της	2012- 2014	€15
UNILEVER	Μεταφορά παραγωγής 110 κωδικών από το εξωτερικό και ίδρυση το 2012 νέου Κέντρου Αποθήκευσης & Διανομής Τροφίμων στο Σχηματάρι, επένδυση ύψους €11 εκ.	2012- 2013	€11
BOEHRINGER INGELHEIM	Δημιουργία νέας παραγωγικής μονάδας στο Κορωπί, η οποία θα χρησιμοποιηθεί πρωτίστως για την παραγωγή και εξαγωγή ενός νέου, καινοτόμου φαρμακευτικού ιδιοσκευάσματος, που θα κυκλοφορήσει από την εταιρεία σε ολόκληρο τον κόσμο.	2013	€10
PROCTER & GAMBLE	Νέο κέντρο έρευνας & καινοτομίας στην Ελλάδα (το 3ο στην Ευρώπη μετά την Αγγλία και τη	2013	€3

ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ – ΕΠΕΚΤΑΣΕΙΣ ΥΠΑΡΧΟΥΣΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ			
ΕΠΕΝΔΥΤΗΣ	ΕΠΕΝΔΥΣΗ	Έτος	Εκατ.
	Γερμανία)		
DEL MONDE	Επένδυση της εταιρίας που αφορά στον εκσυγχρονισμό γραμμών παραγωγής, προμήθεια και εγκατάσταση ατμολέβητα βιομάζας.	2014	€3
GLAXO SMITH KLINE	Συσκευασία τεσσάρων προϊόντων OTC στη Φαμάρ	2013	€2
LILLY	Παραγωγή προϊόντος στη VIANEX.	2013	€2
	Σύνολο		€ 537

Πηγή: ΥΠΑΝΥΠ, Enterprise Greece, συλλογή δεδομένων από τον τύπο, επεξεργασία στοιχείων από ΚΕΠΕ.

Πίνακας 8. Ξένες επενδύσεις στον ιδιωτικό τομέα – Αυξήσεις Μετοχικού Κεφαλαίου, Συγχωνεύσεις & Εξαγορές (παρουσίαση κατά μέγεθος επένδυσης)

ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ – ΑΜΚ, ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ & ΕΞΑΓΟΡΕΣ			
ΕΠΕΝΔΥΤΗΣ	ΕΠΕΝΔΥΣΗ	Έτος	Εκατ. ευρώ
INVEL REAL ESTATE	Εξαγορά του 66% της ΕΘΝΙΚΗ ΠΑΝΓΑΙΑ ΑΕΕΑΠ	2013	€653
CREDIT AGRICOLE	Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Εμπορικής Τράπεζας	2013	€585
DUFY AG	Τον Απρίλιο του 2013 η ελβετική Dufry εξαγόρασε το 51% της “ΚΑΕ Duty Free Shops” για €200,5 εκ. και το Δεκέμβριο απέκτησε και το υπόλοιπο 49% για € 328 εκ. (μετοχές-153 εκ. και μετρητά 175 εκ.)	2013	€530
SOCIETE GENERALE	Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Γενικής Τράπεζας	2012	€286
RBS NV (Ολλανδία)	Ενίσχυση ρευστότητας RBS NV	2012	€213
ARABSAT	100% της HELLAS SAT	2013	€208
FAIRFAX FINANCIAL HOLDINGS LTD	Τον Αύγουστο του 2012 η Fairfax απέκτησε το 14,78% της EUROBANK PROPERTIES και το 2013 συμμετείχε σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και πλέον κατέχει το 41,65% της εταιρείας	2012-2013	€200
CRYSTAL ALMUND	Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου στην Wind Hellas	2013	€200
JC GENERAL SERVICES CVBA	Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου στην Johnson & Johnson Hellas	2012	€175
PFIZER SA	Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	2012	€164

ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ – ΑΜΚ, ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ & ΕΞΑΓΟΡΕΣ			
ΕΠΕΝΔΥΤΗΣ	ΕΠΕΝΔΥΣΗ	Έτος	Εκατ.
DELHAIZE LE LION SA	Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου AB Βασιλόπουλος	2012	€150
BANCO COMMERCIAL PORTUGUES	Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Millennium Bank	2012	€139
ALLIANZ SE	Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Allianz Hellas	2012	€134
YORK CAPITAL MANAGEMENT	Συμμετοχή στο deal INVEL ΠΑΝΓΑΙΑ	2014	€125
RHONE CAPITAL	38,7% της S&B ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ	2013	€115
METLIFE ALICO	Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου American Life Insurance Co	2012	€105
YORK CAPITAL MGMT	9,99% της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ και 3% της ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ που κατέχει η ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	2013	€100
GRIMALDI COMPAGNIA DI NAVIGAZIONE	92,6% της MINOAN LINES	2013	€81
CREDIT AGRICOLE	Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της CREDIT AGRICOLE LIFE	2012	€70
CREDIT AGRICOLE LEASING & FACTORING	Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Εμπορική Leasing AE	2012	€60
Dubai Investors	Εξαγορά του 49% της Intracom Telecom από την Intracom Holdings	2014	€47
QATAR PETROLEUM	25% της θερμοηλεκτρικής μονάδας «ΗΡΩΝ II» της ΓΕΚ-ΤΕΡΝΑ	2013	€44
PAINE & PARTNERS	67,5% της EURODRIP	2012-2013	€42
JC GENERAL SERVICES CVBA	Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου στην Janssen Silag Pharmaceuticals	2012	€41
QATAR HOLDING	Εξαγορά του ξενοδοχείου MIRAMARE στην Κέρκυρα	2013	€40
ABBOT INVESTMENT SPRL	Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Abbott	2012	€30
FAIRFAX FINANCIAL	Η συμμετοχή της Fairfax στο MK της Μυτιληναίος έφτασε τον Οκτώβριο του 2013 το 5,02%	2013	€26
ABBVIE INVESTMENT SPRL	Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Abbvie Pharmaceuticals Societe Anonyme	2012	€25
FAIRFAX FINANCIAL	100% της PRAKTIKER HELLAS	2014	€22

ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ – ΑΜΚ, ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ & ΕΞΑΓΟΡΕΣ			
ΕΠΕΝΔΥΤΗΣ	ΕΠΕΝΔΥΣΗ	Έτος	Εκατ.
STRATEGIC INITIATIVES UK LLP	Με τίμημα 21 εκατ. ευρώ πουλήθηκε το 67,77% της γαλακτοβιομηχανίας ΔΩΔΩΝΗ. Το υπόλοιπο 32,23% ανήκει στις ενώσεις των αγροτικών συνεταιρισμών της Ηπείρου.	2012	€21
AL DAHRA (HAE)	20% της «ΜΥΛΟΙ ΛΟΥΛΗ». Εξαγορά του 10% το Μάιο 2013 (€6,2 εκ.) και εξαγορά του επιπλέον 10% το Νοέμβριο 2013 (€7,8 εκ.)	2013	€14
GRUPO DOLPHIN	Εξαγορά κτιρίων γραφείων της BNP PARIBAS, στη Βασ. Σοφίας, και της ΕΛΛΑΚΤΩΡ στην Κάτω Κηφισιά.	2013-2014	€10
Πρεσβεία των ΗΑΕ	Εξαγορά συγκροτήματος Athens Executive Apartments	2013	€8
ΕΜΙΡΗΣ ΚΑΤΑΡ	Αγορά νήσου Οξιάς	2013	€5
SUNVAULT ENERGY INC	Εξαγορά ποσοστού συμμετοχής 80% σε δύο θυγατρικές της BCI για δύο ηλιακά πάρκα στην Ελλάδα	2013	€5
DONSKOY TABAK JSC	50,4% της ΣΕΚΑΠ	2013	€3
CREDIT AGRICOLE	Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Εμπορικής Τράπεζας	2012	€2
Σύνολο			€ 4.678

Πηγή: ΥΠΑΝΥΠ, Enterprise Greece, συλλογή δεδομένων από τον τύπο, επεξεργασία στοιχείων από ΚΕΠΕ.

Πίνακας 9. Ξένες επενδύσεις στον ιδιωτικό τομέα (αγνώστων οικονομικών στοιχείων)

ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ - ΕΞΑΓΟΡΕΣ, ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ, ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ (αγνώστων οικονομικών στοιχείων)		
ΕΠΕΝΔΥΤΗΣ	ΕΠΕΝΔΥΣΗ	Έτος
SKY SOLAR	Φωτοβολταϊκό Πάρκο στην Κοζάνη 6MW Φωτοβολταϊκό Πάρκο στην Αχαΐα 1,85MW	2012
CITRIX	Εξαγορά της Bytemobile και επενδύσεις σε νέα τεχνολογία στο R&D center στην Πάτρα	2012
DIAMOND RESORTS INTERNATIONAL	Εξαγορά 100% της AEGEAN BLUE HOLDINGS PLC	2012
DOGUS GROUP	MEDMARINAS SA (συμφερόντων Κυριακούλη)	2012
DOGUS GROUP	Στρατηγική συνεργασία με Lamda Development σε 50% JV	2012

ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ - ΕΞΑΓΟΡΕΣ, ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ, ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ (αγνώστων οικονομικών στοιχείων)		
ΕΠΕΝΔΥΤΗΣ	ΕΠΕΝΔΥΣΗ	Έτος
PHILIP MORRIS	Μετατροπή των αποθηκών της ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ στο Αγρίνιο σε logistics hub για την Ευρώπη. Νέα μονάδα συσκευασιών. Νέες γραμμές παραγωγής.	2012-2013
PSP INVESTMENTS	100% του χαρτοφυλακίου αεροδρομίων της HOCHTIEF (Δ.Α.Α. Ελ. Βενιζέλος)	2013
ARGOS s.p.a.	Αύξηση συμμετοχής από 1,4% στο 10% στην ΣΑΡΑΝΤΗΣ	2013
SYNGENTA HELLAS	Νέα γραμμή παραγωγής μικροσυσκευασιών φυτοπροστασίας	2013
HEWLETT PACKARD	Χρήση ΟΛΠ για μετακίνηση προϊόντων. Επιλογή του λιμένα Πειραιά ως κέντρου logistics για τη μεταφορά προϊόντων της εταιρείας στην ευρωπαϊκή, ασιατική και αφρικανική αγορά.	2013
HUAWEI	Ανάπτυξη logistics hub στον Πειραιά	2013
ZTE	Δημιουργία κέντρου logistics στον Πειραιά για την προώθηση των προϊόντων της σε 12 χώρες της Κεντρικής και Νότιας Ευρώπης.	2013
EARTH FRIENDLY PRODUCTS	Εγκαίνια στην Αθήνα 1 ^{ου} γραφείου στο εξωτερικό	2013
ΣΑΡΑΝΤΗΣ	Μεταφορά παραγωγής προϊόντων από Ρουμανία σε Ελλάδα. Ο Όμιλος θα πραγματοποιήσει επένδυση ύψους €1 εκ. για την προετοιμασία του χώρου και τη στέγαση των μηχανημάτων.	2013
HENKEL	Επιστροφή γραμμών παραγωγής στην Ελλάδα (συμφωνία συνεργασίας με τη Rolco Βιανύλ για περισσότερους από 50 κωδικούς των σημάτων Dixan, Neomat και Bref (7 εκ. τμχ), ή, με άλλα λόγια, στο 75% του συνολικού τζίρου του Τομέα Απορρυπαντικών και Καθαριστικών σπιτιού της Henkel Hellas. Παράλληλα, η μονάδα παραγωγής καλύπτει και ανάγκες της Κυπριακής αγοράς αντίστοιχων προϊόντων για την Henkel στη Κύπρο (επιπλέον 2,5 εκ. τμχ). Στόχος της εταιρείας είναι να αυξήσει κατά ακόμη 20% τη σημερινή παραγωγή, επαναφέροντας στην Ελλάδα και την παραγωγή των υπερσυμπυκνωμένων απορρυπαντικών και μαλακτικών, αλλά και των βιομηχανικών καθαριστικών.	2013
IBM	Κέντρο ανάλυσης επιχειρηματικών δεδομένων	2013
COCA-COLA	Κέντρο Διαδραστικής Επικοινωνίας Πολιτών (Citizen Interaction Center) της Κεντρικής και Νότιας Ευρώπης	2013
LLC ATLANTIS PAC & ALDEMAR	Μακροχρόνια μίσθωση του Μακεδονία Παλλάς με ετήσιο μίσθωμα €1.722.000 και ποσοστά επί του κύκλου εργασιών	2013
MICROSOFT	Ανακοίνωση για δημιουργία παγκοσμίου κέντρου υποστήριξης.	2013
SAMSUNG	Σχεδιαστικό κέντρο στην Πάτρα	2013

ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ - ΕΞΑΓΟΡΕΣ, ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ, ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ (αγνώστων οικονομικών στοιχείων)		
ΕΠΕΝΔΥΤΗΣ	ΕΠΕΝΔΥΣΗ	Έτος
NSN	Επέκταση κέντρου έρευνας και ανάπτυξης.	2013
DELHAIZE	Ανάπτυξη των δραστηριοτήτων των κέντρων αριστείας	2013
ENEL GREEN POWER	Εξαγορά ηλιακών έργων >100 MW στην Ελλάδα	2013
NESTLÉ	- Νέα γραμμή παραγωγής ελληνικού καφέ στα Οινόφυτα. - Πρωτοβουλία "Nestlé needs YOUth"	2013 και 2014
LIBRA GROUP & CYCLADIC GROUP	50% της COCO-MAT	2014
HEWLETT PACKARD	Νέο περιφερειακό τηλεφωνικό κέντρο στην Αθήνα	2014
SONY	Μεταφορά containers με προϊόντα της μέσω Πειραιά στην Κεντρική Ευρώπη	2014
ΟΑΚΤREE CAPITAL MANAGEMENT	Συμφωνία συνεργασίας με την ΣΑΝΗ ΑΕ για επενδύσεις στον τουρισμό	2014

Πηγή: ΥΠΑΝΥΠ, Enterprise Greece, συλλογή δεδομένων από τον τύπο, επεξεργασία στοιχείων από ΚΕΠΕ.

Επιπλέον, οι αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου των τραπεζών (Alpha Bank, Πειραιώς, Eurobank, Εθνική Τράπεζα) φτάνουν τα 8,1 δισ.¹⁷. Στον Πίνακα 10, παρουσιάζονται αναλυτικά οι επιμέρους αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου των συστημικών τραπεζών.

Πίνακας 10. Αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου τεσσάρων συστημικών τραπεζών

ΕΡΓΟ		ΑΜΚ [€ δισ.]
1	Alpha Bank	€ 1,2
2	Τράπεζα Πειραιώς	€ 1,7
3	Eurobank	€ 1,6
4	Εθνική Τράπεζα	€ 3,6
Σύνολο		€ 8,1

Πηγή: συλλογή δεδομένων από τον τύπο, επεξεργασία στοιχείων από ΚΕΠΕ.

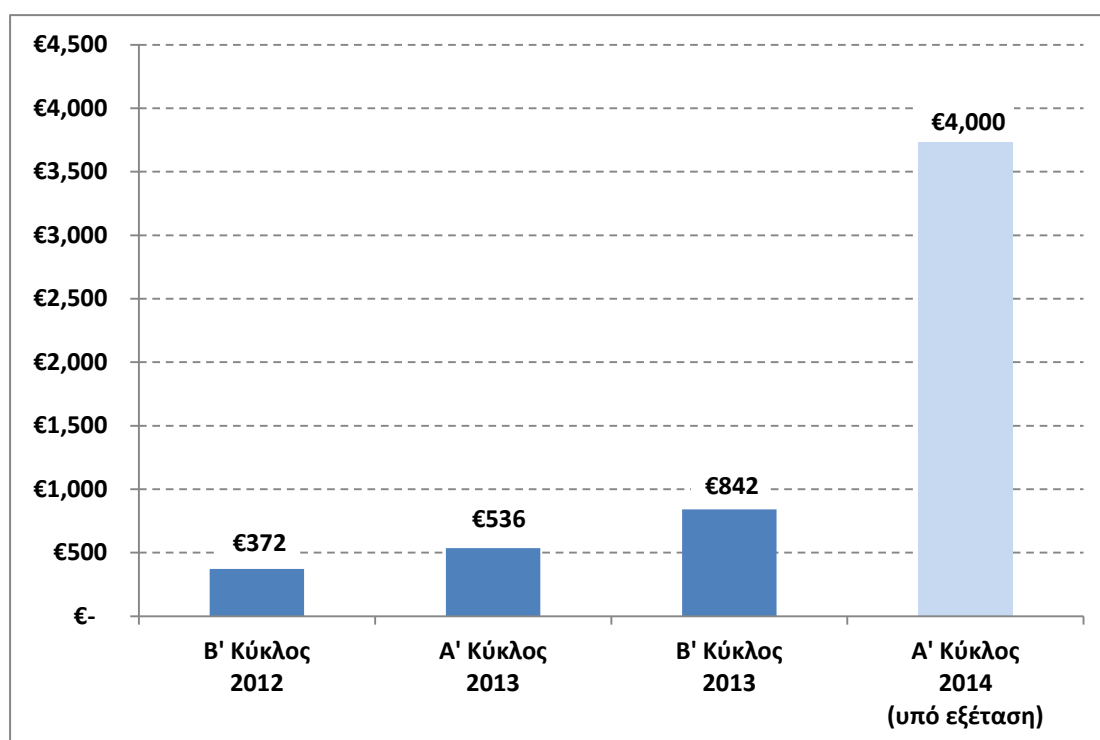
Θα πρέπει επίσης να αναφερθεί ο ρόλος του Αναπτυξιακού Νόμου. Με τον Ν.4146/2013 προχώρησε η απελευθέρωση της διάρθρωσης της ενίσχυσης (μετρητά/φορολογικές απαλλαγές) και δόθηκε η δυνατότητα για 100% προκαταβολή της επιδότησης με στόχο την

¹⁷ Πλην του €1,33 δισ. στη Eurobank από στρατηγικούς επενδυτές, το οποίο υπολογίζεται στα Mega Deals.

ενίσχυση ρευστότητας στην αγορά και τη δυνατότητα χρησιμοποίησης πιστοποιημένων φορέων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας,¹⁸ στον πρώτο κύκλο του 2013 τα στοιχεία από τις αιτήσεις υπαγωγής στον αναπτυξιακό νόμο κατέγραψαν αύξηση φτάνοντας τα € 536 εκ. σε σχέση με το δεύτερο κύκλο του 2012 και στο δεύτερο κύκλο του 2013 καταγράφηκε αύξηση 57% σε σχέση με τον πρώτο κύκλο του 2013, στα €842 εκ.. Για τον πρώτο κύκλο του 2014 υπάρχει περαιτέρω αύξηση 375% (στα € 4 δισ., υπό εξέταση) σε σχέση με το δεύτερο κύκλο του 2013. Στο Διάγραμμα 4 παρουσιάζεται η εξέλιξη των προϋπολογισμών των αιτήσεων που υπάγονται στον αναπτυξιακό νόμο Ν.3908/2011, από τον Β' κύκλο του 2012, έως τον Α' κύκλο του 2014. Επιπρόσθετα, στο Διάγραμμα 5 παρουσιάζεται ο αριθμός των έργων στο πλαίσιο των κύκλων του αναπτυξιακού Νόμου.

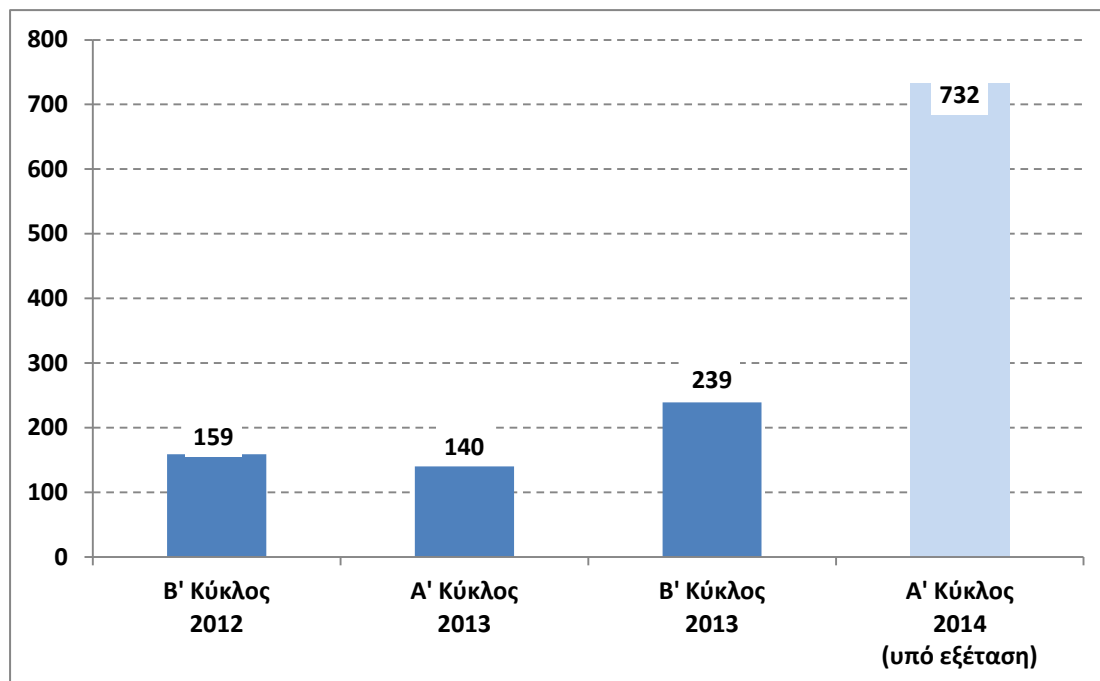
Διάγραμμα 4. Π/Υ Αιτήσεων στον Αναπτυξιακό Ν.3908/11 [€ εκ.]

Πηγή: ΥΠΑΝΥΠ

¹⁸ Βλ. ομιλία Υφυπουργού Ανάπτυξης Νότη Μηταράκη στην εκδήλωση της Ναυτεμπορικής με θέμα: «Η εξέλιξη των κυβερνητικών στόχων. Αποκρατικοποιήσεις, ΣΔΙΤ, Fast Track. Το επενδυτικό περιβάλλον στην Ελλάδα σήμερα», <http://www.mindev.gov.gr/?p=14850>

Διάγραμμα 5. Αριθμός έργων στο πλαίσιο του Αναπτυξιακού Ν.3908/11 [€ εκ.]

Πηγή: ΥΠΑΝΥΠ

Υπάρχουν αιτήσεις για ένταξη επιχειρηματικών σχεδίων στις διατάξεις του συνολικού Π/Υ **€1,8 δισ.**

- Επίσης, μέσω του Αναπτυξιακού Νόμου, πληρώθηκαν επενδυτικά σχέδια συνολικού ύψους €578 εκ. το 2012 και €613 εκ. το 2013.
- Από την ΓΔΙΕ διεκπεραιώθηκαν πληρωμές, ολοκληρώσεις και εγγυητικές, συνολικού ύψους €610 εκ. το 2013, έναντι €510 εκ. το 2012.

Όπως είναι σαφές, η βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος ήταν το αποτέλεσμα της ανάληψης σοβαρών θεσμικών πρωτοβουλιών. Στο πλαίσιο του νέου επενδυτικού νόμου Ν.4146 έχουν πραγματοποιηθεί δράσεις και διαρθρωτικές αλλαγές ως ακολούθως:

1. Από το Σεπτέμβριο του 2013 λειτουργεί, ο θεσμός του Διαμεσολαβητή του Επενδυτή μέσω του «Enterprise Greece», με σκοπό την απεμπλοκή επενδύσεων από γραφειοκρατικά κωλύματα των Δημοσίων Υπηρεσιών.
2. Από τις αρχές Νοεμβρίου 2013 λειτουργεί στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας η Κεντρική Αδειοδοτική Αρχή, η οποία θα εκδίδει τις άδειες δόμησης, εγκατάστασης και λειτουργίας και θα καταρτίζει τα Ειδικά Χωροταξικά Σχέδια για τις επενδύσεις στρατηγικού χαρακτήρα.
3. Δημιουργήθηκε ο θεσμός του ΕΣΧΑΣΕ (Ειδικό Σχέδιο Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων) που επιτρέπει την έκδοση προεδρικών διαταγμάτων για το χωροταξικό

προσδιορισμό, την επενδυτική ταυτότητα, τη χρήση γης, τη χωροθέτηση και την παραχώρηση αιγιαλού και παραλίας για τις στρατηγικές επενδύσεις.

4. Για την ενίσχυση της ταμειακής ρευστότητας κατά την υλοποίηση μιας επένδυση, δόθηκε η δυνατότητα προκαταβολής 100% της επιδότησης έναντι εγγυητικής επιστολής.
5. Εισαγωγή, για πρώτη φορά στην Ελλάδα, του θεσμού της τεκμαιρόμενης άδειας, με Υπουργική Απόφαση, σε περίπτωση ολιγωρίας της Διοίκησης στην έκδοση των απαιτούμενων αδειών.
6. Με την ψήφιση του Ν.4242/2014, την 1^η Απριλίου 2014 άρχισε η λειτουργία του Ενιαίου Φορέα Εξωστρέφειας «Enterprise Greece» με τη συγχώνευση των «Invest in Greece» και ΟΠΕ.

Τέλος, δε θα πρέπει να παραβλέπεται η σημασία των ελληνικών αποστολών στο εξωτερικό με σκοπό την προσέλκυση επενδύσεων και αντιστοίχως η υποδοχή στην Ελλάδα ξένων επιχειρηματιών από το Enterprise Greece 2012-2014. Το 2012 πραγματοποιήθηκαν συνολικά επαφές με 985 διεθνείς επιχειρήσεις από τις αποστολές στο εξωτερικό, ενώ σε αντίστοιχα επίπεδα, με συνολικές επαφές με 950 διεθνείς επιχειρήσεις, κινήθηκε και το 2013. Το 2014, έχουν ήδη πραγματοποιηθεί 7 αποστολές στο εξωτερικό. Αναλυτική παρουσίαση των ελληνικών αποστολών παρουσιάζεται στο Παράρτημα της παρούσας μελέτης.

Αποτέλεσμα αυτών των αποστολών, αλλά και του συνόλου των ενεργειών προσέλκυσης επενδύσεων στην Ελλάδα, που υλοποίησε ο Οργανισμός είναι και η υποδοχή πλήθους ξένων επιχειρηματικών αποστολών. Συγκεκριμένα το διάστημα 2012-2014 ο Οργανισμός υποδέχθηκε περισσότερες από 30 ξένες επιχειρηματικές αποστολές, οι οποίες επισκέφτηκαν την Ελλάδα με σκοπό τη διερεύνηση επενδυτικών ευκαιριών. Οι αποστολές ενημερώθηκαν από τα στελέχη του Οργανισμού για το επενδυτικό περιβάλλον και πραγματοποίησαν συναντήσεις με ελληνικές επιχειρήσεις και επί τόπου επισκέψεις σε επενδυτικά έργα και εγκαταστάσεις επιχειρήσεων. Συνολικά, πραγματοποιήθηκαν περισσότερες από 150 κατ' ιδίαν συναντήσεις με επιχειρήσεις, επιχειρηματικούς φορείς και εκπροσώπους της κυβέρνησης. Οι επιχειρηματικές αποστολές προέρχονταν κυρίως από την Κίνα, τη Βόρεια Αμερική, το Ηνωμένο Βασίλειο, το Ισραήλ, την Τουρκία και τις Αραβικές χώρες. Οι κλάδοι ενδιαφέροντος περιελάμβαναν τον τουρισμό, τη μεταποίηση, τα ακίνητα, την ενέργεια, τα τρόφιμα και ποτά και τις υποδομές.

4. Συμπεράσματα

Η διεθνής αρθρογραφία και εμπειρία έχουν αναδείξει το σημαντικό ρόλο των επενδύσεων ως μοχλό ανάπτυξης της οικονομίας. Στην παρούσα μελέτη πραγματοποιείται η απογραφή των ιδιωτικών ελληνικών και ξένων επενδύσεων στην Ελλάδα για την περίοδο Ιουνίου 2012 έως και σήμερα, συμπεριλαμβανομένων των Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ), αλλά και των αποκρατικοποιήσεων. Τα σημαντικότερα **αρχικά ευρήματα** της καταγραφής αυτής για την εξεταζόμενη περίοδο είναι τα ακόλουθα:

- Τα σημάδια ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας είναι πλέον εμφανή και οδηγούν στην σταδιακή αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των επενδυτών στην Ελλάδα. Πλήθος παραγόντων συνηγορούν σε αυτό το συμπέρασμα: από την επίτευξη των «δίδυμων» πλεονασμάτων έως τις χρηματοοικονομικές αγορές. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι καθαρές εισροές ξένων κεφαλαίων στο Χ.Α. έφτασαν τα €2,9 δισ. από τον Ιούλιο του 2012 μέχρι και τον Απρίλιο του 2014.
- Η Ελλάδα έχει προσελκύσει επενδύσεις, ολοκληρωμένες ή εν εξελίξει, όπως προκύπτει από τις σχετικές ανακοινώσεις σημαντικών πολυεθνικών εταιρειών, τις αιτήσεις των επιχειρήσεων για ένταξη στον Αναπτυξιακό Νόμο, τις Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) κ.λπ., **συνολικού ύψους € 37,6 δισ.**, με το **τυπικό χρονικό διάστημα** μεταξύ της ανακοίνωσης και της υλοποίησης μιας επένδυσης να είναι **12-24 μήνες**.
- Οι μεγάλες επενδύσεις, οι οποίες ξεπερνούν το €1 δισ. η κάθε μία (Mega Deals), έφτασαν τα €9,7 δισ.¹⁹
- Τα νέα έργα “FAST TRACK” έχουν συνολική αξία €1,4 δισ.
- Τα νέα έργα συμπράξεων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ) έχουν συνολική αξία €1,8 δισ.
- Οι αποκρατικοποιήσεις φτάνουν το συνολικό τίμημα των €3,1 δισ.
- Οι ξένες επενδύσεις στον ιδιωτικό τομέα φτάνουν τα €6,1 δισ. για την εξεταζόμενη περίοδο, ενώ καταγράφονται και πολλές ξένες επενδύσεις στον ιδιωτικό τομέα για τις οποίες δεν είναι γνωστά τα οικονομικά τους στοιχεία.
- Οι αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου των τραπεζών (Alpha Bank, Πειραιώς, Eurobank, Εθνική Τράπεζα) φτάνουν τα 8,1 δισ.²⁰
- Η επανεκκίνηση των εργασιών κατασκευής των τεσσάρων μεγάλων αυτοκινητοδρόμων Αιγαίου, Νέα Οδός, Κεντρική και Ολυμπία Οδός, αρχικού προϋπολογισμού κατασκευής €5,5 δισ.

¹⁹ Συμπεριλαμβάνει τα €915 εκ. από την πώληση του 100% της Ελληνικών ΑΕ στη Lamda Development.

²⁰ Πλην του €1,33 δισ. στη Eurobank από στρατηγικούς επενδυτές, το οποίο υπολογίζεται στα Mega Deals.

- Αναφορικά με τον Αναπτυξιακό νόμο, υπάρχουν αιτήσεις για ένταξη επιχειρηματικών σχεδίων στις διατάξεις του συνολικού Π/Υ €1,8 δισ. και οι αιτήσεις για τον Α' κύκλο του 2014 φτάνουν τα € 4 δισ. (υπό εξέταση).
- Στο πλαίσιο του νέου επενδυτικού νόμου Ν.4146 έχουν πραγματοποιηθεί σημαντικές δράσεις και διαρθρωτικές αλλαγές: ο θεσμός του Διαμεσολαβητή του Επενδυτή μέσω του "Invest in Greece", με σκοπό την απεμπλοκή επενδύσεων από γραφειοκρατικά κωλύματα των Δημοσίων Υπηρεσιών, η Κεντρική Αδειοδοτική Αρχή, ο θεσμός του ΕΣΧΑΣΕ, η δυνατότητα προκαταβολής 100% της επιδότησης έναντι εγγυητικής επιστολής, ο θεσμός της τεκμαιρόμενης άδειας και η δημιουργία του Ενιαίου Φορέα Εξωστρέφειας «Enterprise Greece» με τη συγχώνευση των «Invest in Greece» και ΟΠΕ.

Συγκεντρωτικά, βάσει των **αρχικών ευρημάτων** της μελέτης, οι ενέργειες των τελευταίων 22 μηνών και η σταδιακή αποκατάσταση των χρονίων διαρθρωτικών ανισορροπιών της ελληνικής οικονομίας έχουν βελτιώσει το επενδυτικό κλίμα και συμβάλουν στην ανάκτηση της διεθνούς αξιοπιστίας, με θετικές επιπτώσεις για την προσέλκυση επενδύσεων στη χώρα.

Βιβλιογραφία

Albu, L. L. (2013). Foreign Trade and FDI as Main Factors of Growth in the EU. *Romanian Journal of Economic Forecasting*, (2), 7-17.

Arbatli, E. (2011). Economic policies and FDI inflows to emerging market economies. IMF Working Paper WP/11/192. IMF, Washington.

Barnett, S. (2000). Evidence on the fiscal and macroeconomic impact of privatization (No. 2000-2130). International Monetary Fund.

Bevan, A.A., & Estrin, S. (2004). The determinants of foreign direct investment into European transition economies. *Journal of Comparative Economics*, 32(4), 775-787.

Bénassy-Quéré, A., Coupet, M., & Mayer, T. (2007). Institutional Determinants of Foreign Direct Investment. *World Economy*, 30(5), 764-782.

Bloningen, B. A. (2005). A review of the empirical literature on FDI determinants, *Atlantic Economic Journal*, 33, 383-403.

Boubakri, N., Smaoui, H., & Zammiti, M. (2009). Privatization dynamics and economic growth. *Journal of Business & Policy Research*, 4(2), 16-44.

Busse, M., & Groizard, J. L. (2008). Foreign direct investment, regulations and growth". *The World Economy*, 31(7), 861-886.

Cassou, S. P. (1997). The link between tax rates and foreign direct investment, *Applied Economics*, 29(10), 1295-1301.

Claessens, S., & Djankov, S. (2002). Privatization benefits in Eastern Europe. *Journal of Public Economics*, 83(3), 307-324.

Cook, P., & Uchida, Y. (2003). Privatisation and economic growth in developing countries. *The Journal of Development Studies*, 39(6), 121-154.

Economou, F., & Hassapis, C. (2013). Foreign direct investment inflows: Evidence from four highly distressed European economies. Working paper presented at the 2014 BAFA Conference.

Ernst & Young (2013). Attractiveness survey Europe 2013: Coping with the crisis, the European way.

Krifa-Schneider, H., & Matei, I. (2010). Business Climate, Political Risk and FDI in Developing Countries: Evidence from Panel Data, *International Journal of Economics and Finance*, 2(5), 54-65.

Mateev, M. (2009). Determinants of Foreign Direct Investment in Central and Southeastern Europe: New Empirical Tests, *Oxford Journal*, 8(1), 133-149.

Meggison, W. L., Nash, R. C., & Randenborgh, M. (1994). The financial and operating performance of newly privatized firms: An international empirical analysis. *The Journal of Finance*, 49(2), 403-452.

Meggison, W. L., & Netter, J. M. (2001). From state to market: A survey of empirical studies on privatization. *Journal of Economic Literature*, 321-389.

Plane, P. (1997). Privatization and economic growth: an empirical investigation from a sample of developing market economies. *Applied Economics*, 29(2), 161-178.

Stanisic, N. (2008). Do foreign direct investments increase the economic growth of Southeastern European transition economies?. *South-Eastern Europe Journal of Economics* 1, 29-38.

Walch, N., & Wörz, J. (2012). The Impact of Country Risk Ratings and of the Status of EU Integration on FDI Inflows in CESEE Countries. *Focus on European Economic Integration*, The Oesterreichische Nationalbank, 3, 8-26.

IOBE (2013). Η παραχώρηση και αξιοποίηση της περιοχής του Ελληνικού ως μοχλός ανάπτυξης για την ελληνική οικονομία: Αποτίμηση των μακροοικονομικών επιδράσεων.

Οικονόμου, Φ., (2014). Οι άμεσες ξένες επενδύσεις ως μοχλός ανάπτυξης της οικονομίας. *Ελληνική Οικονομία*, ΚΕΠΕ, 2: 17-24.

Φίλιππας, Ν., (2014). Δημιουργία δείκτη “φόβου” για την Ελλάδα από το ΚΕΠΕ: Αποκαθίσταται σταδιακά η εμπιστοσύνη στην Ελληνική Οικονομία. *Ελληνική Οικονομία*, μηνιαίο δελτίο ΚΕΠΕ, 1: 14-18.

Παράρτημα: Αποστολές στο εξωτερικό με σκοπό την προσέλκυση επενδύσεων από το Enterprise Greece 2012-2014

Αποστολές στο εξωτερικό - 2012

	ΧΩΡΕΣ	ΚΛΑΔΟΣ	ΑΠΟΣΤΟΛΗ	ΗΜ/ΝΙΑ
1	Γερμανία, Βερολίνο	Όλοι οι κλάδοι	Συμμετοχή στο Ελληνογερμανικό Forum για τον Τουρισμό	12-13/1/12
2	Αγγλία, Λονδίνο	Όλοι οι κλάδοι	Συναντήσεις του Προέδρου με Τραπεζοπιστωτικά Ιδρύματα & Funds	16-19/2/12
3	Γερμανία, Ανόβερο	ICT	CeBIT 2012, Επιχειρηματικές συναντήσεις	06-10/3/2012
4	Βέλγιο, Βρυξέλλες	Όλοι οι κλάδοι	Ομιλία σε Ημερίδα για την προσέλκυση Βελγικών Επενδύσεων (σε συνεργασία με την Ελλ. Πρεσβεία & το Επιμελητήριο των Βρυξελλών), Συναντήσεις με επιχειρηματίες	13-14/3/12
5	Τουρκία, Κωνσταντινούπολη	Όλοι οι κλάδοι	Ομιλία σε Ημερίδα του ΣΕΒ, Συναντήσεις με επιχειρηματίες	19-20/3/12
6	Κατάρ	Όλοι οι κλάδοι	Επίσημη αποστολή της Αντιπροεδρίας της Κυβέρνησης στο Κατάρ	26-29/3/12
7	Αυστρία, Βιέννη	ΑΠΕ	Ημερίδα για την Ενέργεια, Παρουσίαση και επιχειρηματικές συναντήσεις	22-23/3/2012
8	Κοπεγχάγη, Δανία	ΑΠΕ	EWEA 2012, Επιχειρηματικές συναντήσεις	16-19/4/2012
9	ΗΑΕ, Ντουμπάι	Όλοι οι κλάδοι	Annual Investment Meeting, Επιχειρηματικές συναντήσεις	30/4 – 3/5/2012
10	Αγγλία, Λονδίνο	Όλοι οι κλάδοι	Συμμετοχή του Προέδρου στην Ετήσια Γενική Συνέλευση της EBRD	18-20/5/12
11	Αγγλία, Λονδίνο	Όλοι οι κλάδοι	Συμμετοχή του Προέδρου σε επενδυτικό σεμινάριο στα πλαίσια «The House of Hellenes», κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων στο Λονδίνο	1/8/2012
12	ΗΠΑ, Νέα Υόρκη	Όλοι οι κλάδοι	Ομιλία σε Εκδήλωση του ΧΑ και του Ελληνοαμερικανικού Επιμελητηρίου, συναντήσεις με επενδυτικά funds	9-10-11/10/ 2012
13	Ρωσία, Μόσχα	Tourism, Real Estate	8th Russia & CIS Hotel Investment Conference (RHIC) , Επιχειρηματικές συναντήσεις	15-17/10/ 2012
14	Γαλλία, Παρίσι	Τρόφιμα	SIAL 2012, Επιχειρηματικές συναντήσεις	21-25/10/2012
15	Ισραήλ, Τελ Αβίβ	Όλοι οι κλάδοι	Go4Europe, Επιχειρηματικές συναντήσεις	29 – 30/10/ 2012
16	Ιταλία, Μιλάνο	Όλοι οι κλάδοι	Milano Med Forum 2012	12-14/11/12

	ΧΩΡΕΣ	ΚΛΑΔΟΣ	ΑΠΟΣΤΟΛΗ	ΗΜ/ΝΙΑ
17	ΗΠΑ, Νέα Υόρκη	Όλοι οι κλάδοι	Συμμετοχή Προέδρου στο Capital Link, Επενδυτικό σεμινάριο	29/11-5/12
18	Κίνα, Πεκίνο, Σανγκάη	Όλοι οι κλάδοι	Επενδυτικό σεμινάριο, Επενδυτικό φόρουμ, Επιχειρηματικές συναντήσεις	26/11-2/12
19	Αυστρία, Βιέννη	Διαχείριση Αποβλήτων	Επενδυτικό σεμινάριο, Επιχειρηματικές συναντήσεις	19/12/2012
20	Ρωσία, Μόσχα	Τουρισμός, Real Estate	Επενδυτική ημερίδα, επιχειρηματικές συναντήσεις	12/12/2012
21	ΗΑΕ, Αμπού Ντάμπι	Όλοι οι κλάδοι	Συμμετοχή στην επιχειρηματική αποστολή του Υφυπουργού Ανάπτυξης στα ΗΑΕ	18-20/12/2012

Σύνολο επαφών: 985 διεθνείς επιχειρήσεις

Πηγή: *Enterprise Greece*

Αποστολές στο εξωτερικό - 2013

	ΧΩΡΕΣ	ΚΛΑΔΟΣ	ΑΠΟΣΤΟΛΗ	ΗΜ/ΝΙΑ
1	Κατάρ, Ντόχα	Όλοι οι κλάδοι	Επιχειρηματική Αποστολή υπό τον Πρωθυπουργό	29-30/1/2013
2	Ελβετία, Γενεύη	Όλοι οι κλάδοι	Συνέδριο WAIPA 2013-Συναντήσεις με επενδυτές	11-13/2/2013
3	Γερμανία, Νυρεμβέργη	Τρόφιμα	Έκθεση "Biofach 2013"	13-16/2/13
4	ΡΩΣΙΑ, Μόσχα	Όλοι οι κλάδοι	Συμμετοχή σε αποστολή του κυβερνητικού εκπροσώπου	26-28/2/2013
5	ΤΟΥΡΚΙΑ, Κων/λη	Όλοι οι κλάδοι	2 ^ο Ανώτατο Συμβούλιο Συνεργασίας Ελλάδος – Τουρκίας υπό τους Πρωθυπουργούς Ελλάδας – Τουρκίας	4/3/2013
6	ΓΕΡΜΑΝΙΑ - Βερολίνο	Τουρισμός	Investment Fair	4-6/3/2013
7	ΓΕΡΜΑΝΙΑ - Ανόβερο	Τεχνολογία	Έκθεση CEBIT 2013_ b2b & investment seminar	5-9/3/2013
8	ΑΓΓΛΙΑ, Λονδίνο	Τρόφιμα- Ποτά	Έκθεση "IFE 2013"	17-20/3/2013
9	ΗΠΑ, Νέα Υόρκη	Όλοι οι κλάδοι	Επίσημη επίσκεψη της Invest in Greece- B2B	20-24/3/2013
10	ΚΑΤΑΡ, Ντόχα	Όλοι οι κλάδοι	1 ^η ΜΔΕ Ελλάδας – Κατάρ- B2B	26-28/3/2013
11	ΚΙΝΑ- Πεκίνο, Σαγκάη	Όλοι οι κλάδοι	Επιχειρηματική αποστολή υπό τον Πρωθυπουργό - Επενδυτικά Σεμινάρια - B2B	15-19/5/2013
12	ΡΩΣΙΑ, Μόσχα	Όλοι οι κλάδοι	Go Europe - Workshop for Real Estate	26-28/5/2013
13	ΗΑΕ, Αμπου Ντάμπι	Όλοι οι κλάδοι	Επιχειρηματικές συναντήσεις	2-3/6/2013
14	ΗΠΑ, Νέα Υόρκη	Όλοι οι κλάδοι	2ο Greek Investment Forum in New York- B2B	4-9/6/2013
15	ΚΑΤΑΡ, Ντόχα	Όλοι οι κλάδοι	Συναντήσεις QATAR HOLDING	23-25/6/2013
16	ΙΣΡΑΗΛ- Τελ Αβίβ	Όλοι οι κλάδοι	Επενδυτική αποστολή Invest in Greece Agency με επικεφαλή τον Δ/ντα Σύμβουλο για συναντήσεις B2B	25-28/6/2013

	ΧΩΡΕΣ	ΚΛΑΔΟΣ	ΑΠΟΣΤΟΛΗ	ΗΜ/ΝΙΑ
17	ΗΠΑ, Νέα Υόρκη	Όλοι οι κλάδοι	Επίσημη επίσκεψη με επικεφαλής τον Έλληνα πρωθυπουργό στις ΗΠΑ- Συνάντηση με εκπροσώπους μεγάλων investment funds	6-11/8/2013
18	ΗΠΑ, Νέα Υόρκη		USA CONCORDIA – HELLENIC INITIATIVE Επίσημη επίσκεψη της Invest in Greece- B2B	26/9-4/10/2013
19	ΙΣΡΑΗΛ- Τελ Αβίβ	Όλοι οι κλάδοι	Πρωθυπουργική Αποστολή - Επενδυτικό Φόρουμ και B2B συναντήσεις	8-9/10/2013
20	ΗΑΕ, Αμπού Ντάμπι		Συμμετοχή στην επίσημη υπουργική αποστολή - B2B συναντήσεις	4-6/11/2013
21	ΑΥΣΤΡΙΑ, Βιέννη	Βιοτεχνολογία	Bio Europe 2013	4-6/11/2013
22	ΗΑΕ, Αμπου Ντάμπι	Τρόφιμα	Sial Middle East 2013	24-27/11/2013
23	ΝΟΤΙΑ ΑΦΡΙΚΗ- Γιοχάνεσμπουργκ	Όλοι οι κλάδοι	Επίσημη Αποστολή - Investment Seminar & B2B Meetings	18-20/11/2013
24	ΚΟΡΕΑ, Σεούλ		Επιχειρηματική αποστολή υπό τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας - Επενδυτικά Σεμινάρια – B2B	1-4/12/2013
25	ΙΑΠΩΝΙΑ, Τόκυο		Επενδυτικά Σεμινάρια - B2B	4-7/12/2013
26	ΚΙΝΑ - Πεκίνο	Όλοι οι κλάδοι	COIF 2013	3-4/12/2013
27	ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ		CAPITAL LINK FORUM 2013- B2B	14-20/12/2013

Σύνολο επαφών: 950 διεθνείς επιχειρήσεις

Πηγή: Enterprise Greece

Αποστολές στο εξωτερικό - 2014

	ΧΩΡΕΣ	ΚΛΑΔΟΣ	ΑΠΟΣΤΟΛΗ	ΗΜ/ΝΙΑ
1	Κουβέιτ	Όλοι οι κλάδοι	Επίσημη επίσκεψη του Γενικού Γραμματέα ΔΟΣ & ΑΣ κ. Παναγιώτη Μίχαλου στο Κουβέιτ. Οικονομικό Forum & Επιχειρηματική Αποστολή	26-27/1/2014
2	ΗΒ, Λονδίνο	Real Estate Private Equity	Private Equity Real Estate Forum 2014 + B2B Meetings	19-20/2/2014
3	ΗΑΕ, Ντουμπάι	F&B	Gulfood 2014	23-27/2/2014
4	Ισπανία, Βαρκελώνη	IT/mobile	World Mobile Congress	24-27/2/2014
5	Γερμανία, Βερολίνο	Τουρισμός	International Hotel Investment Forum 2014	3-5/3/2014
6	Ιταλία, Τορίνο	Βιοτεχνολογία	Bio- Europe Spring 2014	10-13/3/2014
7	ΗΑΕ, Ντουμπάι	Όλοι οι κλάδοι	Annual Investment Meeting 2013	8-10/4/2014

Πηγή: Enterprise Greece